

Joves i empresaris

Afrontar la crisi amb negocis innovadors

Són joves i responsables d'empreses en funcionament; de nova creació o renovades amb inversions i idees. I això, en uns moments de queixes i alertes generalitzades per la davallada de tantes activitats econòmiques, i de pessimisme sobre el futur. El denominador comú és que han passat per les successives edicions del mateix taller d'emprenedors, el que els francesos en diuen *pepinière*, planter o laboratori de negocis. Gran part dels projectes són de l'àmbit de les noves tecnologies, i tots hi estan relacionats.

Text: Robert Pastor • Fotos: Fernando Galindo / Ona Alay / Arxiu

Uns van començar fa ja quatre o cinc anys, d'altres han encetat el camí fa pocs mesos. Són homes i dones que per edat estan —o freqüen— la plenitud de la trentena, que és el portal de la maduresa, però encara majoritàriament dintre dels paràmetres del que oficialment es considera joventut.

El sector serveis, com passa generalment a l'economia nacional, els agrupa en majoria aclaparadora i tots tenen l'ordinador i la xarxa com a eina fonamental, sigui quina sigui l'especialitat. Lògicament, molt més els qui han decidit dedicar-se directament a la informàtica o a Internet.

També s'imposa, generalment, el sentiment de satisfacció pels resultats, amb alguna excepció explicada per les dificultats i les limitacions que integren un mercat global, i amb forta competència exterior en situació d'avantatge, però el balanç final és d'uns èxits que desmentirien les alertes i queixes sobre una crisi econòmica que comença a apuntar-se.

En la selecció aleatòria d'aquests nous i noves empresàries, hi ha organitzadors d'esdeveniments esportius, creadors de pàgines web, proveïdors de material i servei informàtic, però també n'hi ha que es dediquen a activitats molt més tradicionals en el comerç, com ho poden ser una botiges de material

Judith Estrada, a través del grup Futbol Mic organitza esdeveniments nacionals com el Campus Nike (a la foto), i a la Costa Brava un Mundialito amb participació de 170 equips d'arreu del món.

per a motoristes o una tintoreria i bugaderia.

JUDITH ESTRADA

Promotora esportiva

Nascuda a la Massana fa 32 anys, Judith va assistir a la primera edició del taller. Responsable del grup Futbol Mic, es dedica a la promoció esportiva força especialitzada, perquè organitza competicions, fonamentalment de futbol i per a nens. I alguns, força destacats en l'àmbit internacional. Ens parla del Campus Nike, que es desenvolupa des de fa

dies i els últims anys al nostre país, amb la presència de destacats jugadors de l'FC Barcelona, entre d'altres equips de la primera divisió espanyola. Del Mic Football 7, que va viure la segona edició consecutiva el maig passat a l'Estadi Comunal. I no oblidem el "Mundialet de la Costa Brava, que reuneix més de 170 equips de categories inferiors d'arreu, entre els quals la selecció del Brasil, el Barça, el Manchester United, el Reial Madrid, l'Ajax, el Bayern de Munic i l'Espanyol".

Quan es va apuntar al taller ja ⇨

ET PROTEGIM DES DEL 1970

www.martimotos.com

Martí Martínez, en una de les dues botigues reals de Dainese Prohshop obertes a Santa Coloma, i amb el comerç virtual martimotos.com, a la pantalla de l'ordinador.

☛ havia començat amb l'empresa, perquè "estava relacionada amb el món del futbol, a través del marit, l'entrenador Josep Colomé", i l'ordinador li resulta "imprescindible, sobretot per mantenir els contactes amb els clubs estrangers i amb els nens i els pares dels nens que participen en els esdeveniments, des d'abans de la inscripció fins als viatges de tornada".

MARTÍ MARTÍNEZ

Comerç de material per a motoristes

Martí, escaldenc de 29 anys, va seguir primer uns estudis que no tenen res a veure amb l'activitat que desenvolupa actualment: ciències de la comunicació. Ha col·laborat al 7Dies, al Diari d'Andorra, a Andorra Televisió, participa en un programa d'Andorra 7 Ràdio i confessa tenir "clavada l'espina" d'aquesta vocació, des que es va veure en la cruïlla existencial de triar entre dos camins engrescadors

Marcel Tomàs, a la seu de Ne-xe, situada al centre d'Andorra la Vella, des d'on lluita per obrir-se camí en la creació de webs i d'altres productes específics per a la xarxa d'Internet.

El negoci dels pares des de fa 30 anys és una botiga de material per a motoristes: cascs, vestits i caçadores de cuir, botes, guants... Al taller hi va

anar amb el projecte d'una botiga de la mateixa especialitat, però virtual, a través d'una web: www.martimotos.com, que no només rutlla enca-

HIGIEN SEC
TINTORERIES PRINCIPAT

Servei urgent

Servei a domicili

Servei industrial i particular

Tel.: +376 839 774 - Fax: +376 839 798
c/General d'Arinsal - Ed. Prat de la Mola Areny, 43, local A
Arinsal - la Massana - Principat d'Andorra

Noemí Navais, envoltada dels companys de l'empresa MDI Informàtica, a la carretera de l'Obac: Emili i Ricard, cofundadors, i Eduard, que ha estat l'últim a incorporar-se a la feina.

⇒ ra, sinó que està actualitzant i millorant. Però els professors "ja ens van advertir de la bombolla tecnològica, i que no era aconsellable un negoci exclusivament a Internet, sense una botiga física com a base i suport".

Dit i fet, no tan sols ha mantingut Dainese Prohshop, a l'avinguda de Santa Coloma, sinó que l'ha desdoblada en dos locals. Un de nou, al costat de l'original en el qual, d'altra banda, han fet "una forta inversió, l'hem ampliad amb l'espai que abans ocupava el magatzem i està tot informatitzat".

Amb resultats força satisfactoris i el vent a favor, un 95 per cent de clientela són visitants estrangers, perquè "a Espanya i a França no tenen botigues tan grans i ens hem especialitzat en la varietat, la qualitat -tot i que mantenim una gamma de productes més barats- i l'actualitat, amb tractes de preferència amb els proveïdors per rebre aviat les últimes novetats". Per si alguna cosa faltava, i contra el que passa en altres

rams, "el diferencial de preus no és com el dels mitjan dels 90, però encara es manté entre el 16 al 20 per cent amb Espanya i una mica més amb França".

NOEMÍ NAVAIS **Informàtica**

Noemí (Escaldes, 1977) va ser l'alumna presencial al taller, per emprendre un projecte compartit amb el marit, Emili, i el soci, Ricard, "que quan tenien algun dubte m'encarregava de preguntar als professors; no hem seguit molt la línia que ens marcaven, però ens van donar unes nocions que ens van servir molt". D'això en fa uns quatre anys, i així va néixer MDI Informàtica, instal·lada a la carretera de l'Obac. I també funciona amb resultats moderadament bons: "No ens farem rics, però les factures les paguem."

Es dediquen a la venda d'equips, el manteniment, tant d'Hardware com de Software, i a la programació. És "complicat, però personalit-

zem la instal·lació o el sistema segons les necessitats de cada empresa o client individual".

Com és natural per la mida del país, no han instal·lat grans xarxes, però Déu n'hi do la grandària d'algunes creades per a empreses de la construcció i hotels. I han proveït també comerços.

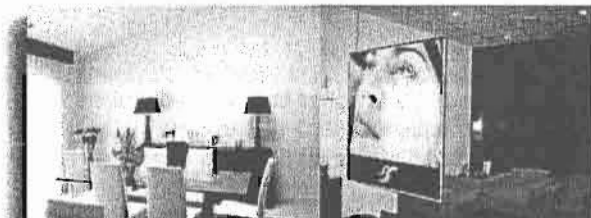
Emili reitera totes aquestes dades i explica que abans havien treballat, ell i el Ricard, per compte aliè, en una altra empresa del sector, i que es van voler independitzar i establir-se pel seu compte.

Afegeix que el negoci el tenen "més orientat cap a empreses que per a particulars, perquè tenim un despatxet, però no una botiga, i per a instal·lacions personals de botigues n'hi ha moltes". Fet que no exclou que insisteixi en la personalització del servei: "Al despatx fem el projecte i la programació, però anem al local dels clients a comprovar-ne les necessitats concretes i a fer la instal·lació del sistema." ⇨

evaPUIGDEMASA
ESTUDI D'INTERIORISME

Assessorem per fer de qualsevol espai un concepte únic

Eva Puigdemasa-Estudi d'Interiorisme - c/Roureda de Sansa, 21
Telf: +376 804 800 - Fax: +376 804 803 - e-mail: evapuigdemasa@andorra.ad

Sis anys del taller d'Andbanc

Andbanc ha decidit una pausa en el programa per adaptar i fer compatible el taller de joves emprenedors amb el pla i la creació de l'Oficina d'iniciatives empresarials per Andorra 2020 Resten, però, els resultats, sis anys de formació als joves que han volgut obrir-se camí en l'economia nacional. En total, dels 62 alumnes, 27 han muntat empreses –de les quals, un mínim de 14 mantenen l'activitat–, 23 han presentat projectes i 12 continuen estudiant. S'han creat més de 60 llocs de treball. Tot va començar el 1999 amb l'acord entre l'entitat bancària i el Govern, i la primera edició va tenir 12 inscrits.

Tots els professors han estat persones amb una llarga experiència en el món empresarial i acadèmic. Com ara Joan Quintana, excap de recursos de La Caixa durant 5 anys. Pedro Parada està participant i dirigint programes d'Esade. Francesc Robert, director de totes les edicions del taller, i Ester Montané, professora, tenen més de 15 anys d'experiència en el món empresarial...

Andbanc no s'ha limitat a la formació dels joves, ha anat més enllà, i amb facilitats a través del producte Finançament Eureka, permet als nous empresaris obtenir, en condicions preferents, els fons necessaris per iniciar, i continuar, els projectes.

molt endarrerides respecte de la resta del món i tant en disseny com en imatges corporatives em sembla personalment que oferim un aspecte més aviat trist, és difícil trobar empreses amb un bon logotip i un bon pla de màrqueting." I es queixa que "un dels grans neguits és la competència de fora, fins un cert punt deslleial. Quan contracten algú d'a baix, els que vénen treballen en negre. En canvi, si faig una web per a Espanya, posem que per 600 euros, he de pagar el 45 per cent d'impostos. El Govern parla sempre a favor, planteja el pla 2020, però a l'hora de la veritat contracta serveis foranis i no ajuda les petites empreses d'aquí. I tecnològicament, som arcaics, les comunicacions locals encara es paguen i l'ADSL, per molt que diguin, és deu vegades més lenta i el doble de cara, a més de patir limitacions, i no tenim serveis que tenen a la resta de països veïns, com ara TV digital, serveis a la carta, i d'altres."

⇒ MARCEL TOMÀS

Internet

Marcel (31 anys) és el que fa menys temps que va passar pel taller, en l'edició del 2005. "Hi vaig anar, em van donar una bona perspectiva estratègica empresarial, de planificació, i al cap d'uns poc mesos m'hi vaig decidir." Ara fa poc més de mig any que lluita per consolidar Nexa disseny digital, i també www.ne-xe.com que té la seu física a l'avinguda meritxell de la capital.

Autodidacta, sense base acadèmica i aprenent mitjançant la pràctica, amb el bagatge del treball desenvolupat en una agència de publicitat, dissenya pàgines web i s'encamina a un concepte més global: "S'estan barrejant l'audio, el vídeo i tot un seguit de tecnologies, fins i tot en una evolució dels mitjans clàssics com ara la televisió o els diaris."

Sempre amb la voluntat de respondre a les necessitats de cada client: "Quan em demanen una web, el primer que pregunto és per què es vol." Igualment li encomanen i prepara projeccions de material o presentacions públiques d'informes i projectes.

Hem dit lluita, i veritablement el concepte es correspon amb la situació del seu àmbit d'activitat que descriu el Marcel: "Vendre webs és difícil. Les comunicacions aquí estan

EVA PUIGDEMASA

Decoració i interiorisme

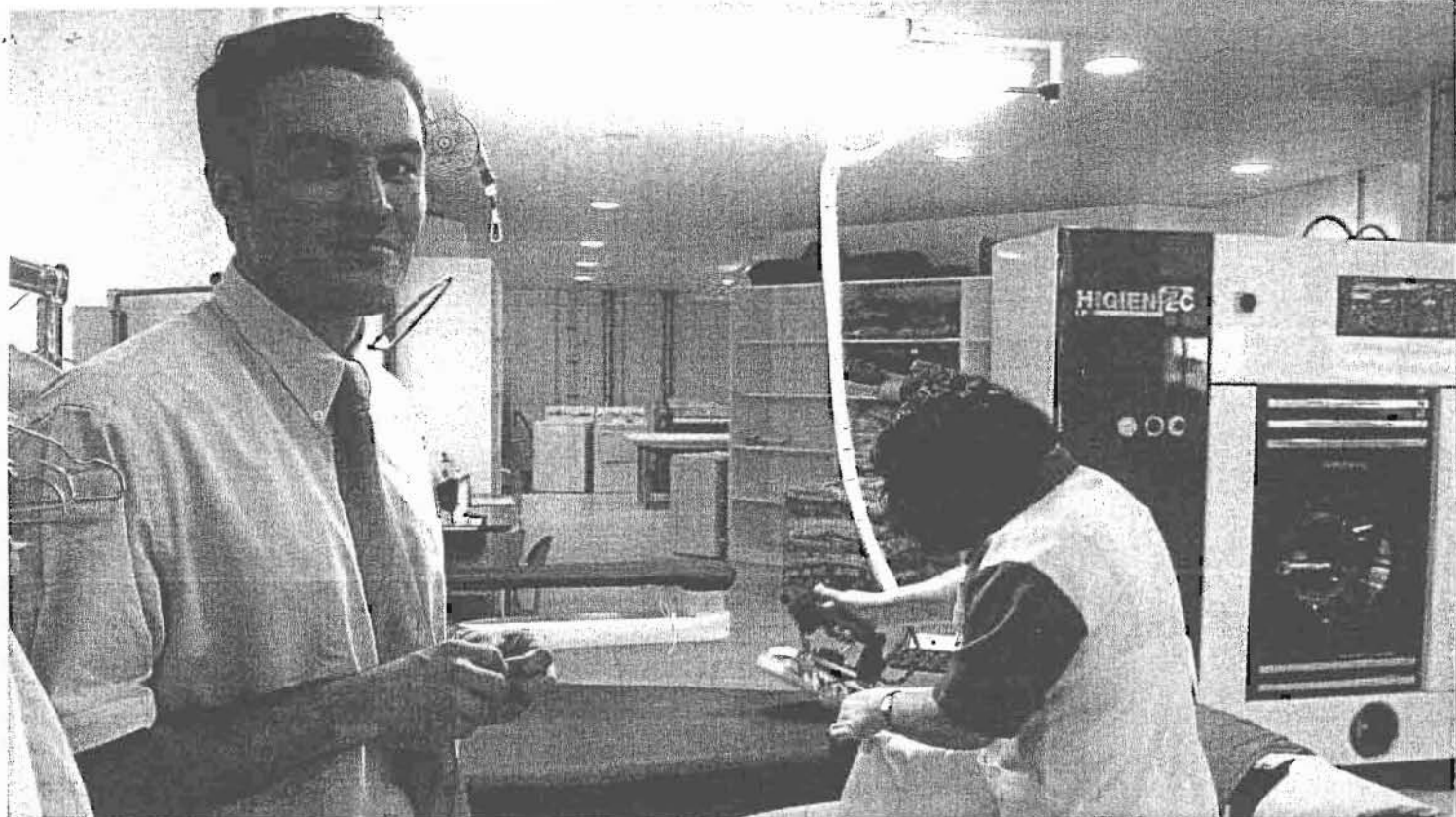
Eva (Escaldes, 30 anys) ho tenia ben clar. En acabar el COU va estudiar tres anys d'interiorisme a una escola especialitzada de Barcelona. I s'hi va llançar gairebé immediatament a l'activitat. El taller li va servir per afegir coneixements pràctics a la vocació de base artística, i li va bé, a més de satisfer la passió per aquest ofici, una feina "dura i esgrescant, contra el que la gent es pensa, perquè has d'anar tot el dia darrere dels industrials i del constructor perquè el client no s'hagi d'ocupar de res, tret de donar el vistiplau a les mostres de color".

Fa poc ha obert una botiga d'elements decoratius, Línia Recta, al carrer Roureda de Sansa d'Andorra la Vella, on ha situat l'estudi de l'empresa Eva Puigdemasa, Estudi d'interiorisme. Fa de tot, cases particulars, però igualment botigues i, en general, locals de petites empreses. I de feina de moment no li'n falta.

Quant a l'estil que "es porta", o ⇒

Eva Puigdemasa, a la botiga Línia Recta d'Andorra la Vella, el la qual també té l'estudi de decoració i interiorisme on projecta i dissenya els ambients de cases i empreses.

Gerard Galí, al local d'Higiensec Tintoreries Principat, situat a la carretera general del poble d'Arinsal, compartint la jornada laboral amb Maria, una de les dues treballadores actualment contractades.

es posa, ha canviat una mica, perquè "tirava molt el minimalista, però s'ha vist que cansa, perquè és una mica fred. Ara es demana més un ambient contemporani, modernet, però una mica conservador, que s'ajusta bé al tipus de client que tinc, i que al cap i a la fi és que em dóna per viure. Agraden els colors, però aconsellem no posar-ne gaires, i menys d'intensos, que siguin més neutres. Abans es feia servir molt de metall, Inox, vidre, però aviat es veia brut, i ara tendim més a la fusta. Però tot és molt personal i depèn de cada decorador i de cada cas. Sovint t'has de frenar una mica".

GERARD GALÍ

Tintoreria i bugaderia

Gerard (Andorra la Vella, 27 anys) va sortir del taller l'any passat, i pocs mesos després aplicava el pla fil per randa, amb l'obertura

d'Higiensec Tintoreries Principat, a Arinsal, a la carretera general.

La seva formació prèvia era sòlida, i també l'experiència professional. Va estudiar als Estats Units i en acabar va començar a treballar a Merrill Lynch, la gran empresa financera nord-americana. I li van oferir quedar-s'hi, però "feia massa anys que era a fora i, encara que tothom la critiqui tant, Andorra tira".

I la feina no l'espanta. No s'està "de dedicar-hi moltes hores, estar-hi molt a sobre, fins i tot els dissabtes i diumenges, per si a algun hotel se li espatllell les màquines. La situació està difícil, però si aquest esforç no el fas als 27 anys..." Ell, i les dues empleades, que a l'hivern augmenten en tres.

Explica que ha muntat màquines d'última tecnologia que permeten minimitzar el consum energètic, són més ràpides i eficaces i tot el funcio-

nament de l'empresa està informatitzat, fins al punt d'enviar automàticament missatges SMS o e-mails als clients per comunicar-los quan poden passar a recollir la roba, "però tot i la tecnologia, la clientela és molt tradicional, allò que vol és que no li quedi cap taca i venir personalment", diu un Gerard content per la marxa del negoci, "ho anem amortitzant, i no donarà per muntar un banc, que tampoc no ens deixarien, però sí, estic satisfet".

Tant com per pensar d'ampliacions. De moment, "amb un servei de recollida a domicili a diversos punts, i en col·laboració amb una altra empresa. Sobretot a botigues de confecció, per netejar peces i a la vegada afegirem un servei de costura per pujar baixos de pantalons o fer altres retocs. I si tot va bé, al tercer any [en queden menys de dos] obrirem una altra botiga." □

Assessorament personalitzat a empreses

Desenvolupament d'aplicacions personalitzades Instal·lacions integrals client-servidor

Manteniments hardware i software

Software de gestió, tpv, comptabilitat, nòmina

Implementació de servidors corporatius MS Exchange - Terminal server

Ctra. de l'Obac, Edif. Prat de l'Horta, Esc. B Baixos - Escaldes-Engordany
Tel./Fax: +376 825026 - E-Mail: mdi@andorra.ad